

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 5. De diuisionibus matrimonii,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

tur ex memorata Extrauaganti. Proindeque *vr Sotus* notat in 4. *distinct.* 38. *quest.* 1. ar. 2. potest vxor debitum petere à sic ordinato, illeque tenetur reddere: & per eandem Extrauag. irregularis est etiam matrimonio per vxoris mortem soluto. De qua re Sanchez *lib. 7. De matrim. disput.* 49. *num.* 2. Licet si religionem approbatam fuerit tunc profectus: Diocæsanus possit cum ipso dispensare. Viuente autem vxore non poterit religionem ingredi: nisi ipsa sit sexagenaria & consentiat; aut pariter religionem ingrediatur: de quo videnda est glossa ad illam Extrauag. verbo *Nouerit*. Adde vel nisi diuortium perpetuum ob fornicationem, aut aliud crimen interuenierit, etiam si ille eidem diuortio causam dederit culpabilem: prout aliis in margine citatis litera K, & L, notat Henriquez in *lib. 12. cap. 5. sub finem*.

38. **MULTA** alia de eiusdem matrimonij rati nec consummati dissolutione occurrunt hoc loco proponenda: sed quoniam rarissimus est eorum usus, & longi sermonis explicationem requirunt, ea relinquemus cui libuerit videnda apud Thomam Sanchez in *lib. 2. contenti* indicare ex illius *disput.* 14. vinculum de quo agimus posse secundum probabilior sententiam per Summi Pontificis dispensationem dissolui: & ex *seq.* 15. secundum probabilior quoque sententiam, talem dispensationem vt valida sit factam esse debere iusta de causa: ex 16. aut *disp.* tales iustas causas esse primo, notabilem disparitatem, seu quod contrahentes sint notabiliter conditione impares, & affectione cæca, a que leuitate quadam ducti interunt matrimonium. Secundo grauem timorem seculari futuri: quia scilicet id cedit in graue damnum commune, eo quod rixæ graues, & necesse inde oritur timentur. Tertio, lepra, aut impotentia consummandi matrimonium alteri coniugum interea superueniens. Ac demum cum alter assereret se non habuisse contrahendi animum, atque adeo reculeret præstare verum consensum, & ex eo matrimonio coactio, graues iniuriæ secuturæ credantur.

Præterea ex tradita propositione multa deduci possunt que idem author persequitur *disput.* 18. & inter cætera dissolutionem, de qua talis propositio traditur, non fieri per professionem vitæ eremiticæ: fieri autem per professionem Equitum militarium Ordinum, qui non possunt vxorem ducere. Item in *disput.* 19. secundum probabilior sententiam, quod professio religionis dissoluat matrimonium ratum, competere ei ex solo iure diuino positio, id est, per privilegium à Christo concessam, cuius testis est Ecclesiæ usus: de quo antea *nu.* 36. aliquot canones retulimus.

39. **DIFFICULTATEM** autem: Quando matrimonium censetur ita consummatum vt dissolui nequeat, latius tractatam relinquemus etiam apud eundem videndam in *disput.* 21. Itemque aliam, An copula per vim extorta ita consummet matrimonium, vt uterque coniugum amiserit ius quod alioqui haberet transeundi ad religionem, in *disput.* 22. Quæ autem de priore docet, sunt tria. Primum, ad eam consummationem requiritur vt in coniugali copula semen virile subintret vas sponse ad generationem ordinatum, quoniam inde coniuges vna caro efficiuntur: quod in matrimonio exigitur ad significandum incarnationis mysterium, quo Christus per unitatem carnis coniunctus est Ecclesiæ. Secundum est, dubium esse in vtramque partem probabile, vtrum ad eandem consummationem debeat concurrere seminatio sponse cum prædicta seminatione viri. Sequitur autem ipse Sanchez affirmantem, concedens nihilominus contrariam esse communem. Tertium est, per copulam antecedentem matrimonium ipsum non consummari: quia talis copula non est matrimonialis, sed fornicaria, iuxta cap. *Veniens secundo, De sponsalibus*.

Quæ vero docet de posteriore difficultate sunt. Primum, si copula vi extorqueatur post bimestre, in c. *Ex publico, De conuers. coniug.* concessum vxori ad deliberandum de religionis ingressu, per eam matrimonium consummari, neutriusque coniugis licere ad religionem transire: quia vir in eo usus est iure suo, vtendo corpore sibi debito. Secundum, per copulam vi extortam intra memoratum bimestre, matrimonium consummari quidem: quia coniuges per eam fiunt vna caro, sufficienter vt consanguinei vnus coniugis, censentur affinitate coniuncti alteri, ex cap. *Discretionem, De*

eo qui cognouit consanguineam, &c. Nihilominus tamen sic oppressam iniuste (præueniendo scilicet tempus præscriptum solutioni debiti) retinere ingrediendi religionem, quo non debet privari absque sua culpa iuxta citatum cap. *Discretionem, versus finem: præfertim cum possit scemina, sicut ob adulterium vel hæresim deserere virum, & religionem ingredi: ita & ob talem violentiam, non minus contrariam iuri matrimonij. Sponso autem qui vim intulit, tantum ei cuius voluntate consummatum est matrimonium, non esse pariter liberum religionem ingredi. Tertium est, sponfam vt vi, sic & metu cadente in constantem virum oppressam, posse religionem ingredi: quia hoc illi permittitur ratione iniustitiæ illatæ ei à sponso: quam memoratus author *num.* 15. mortale peccatum esse notat: quia sponsum ipse auferit corporis integritatem; quod nequit iure, antequam bimestre transiit.*

SEXTA propositio est: Matrimonium fidelium, etiam consummatum, posse manente vinculo, dissolui per ingressum vtriusque; coniugis in religionem approbatam. Hæc habetur ex cap. *Agathosa, & ex cap. Quia Agatho, & ex c. Scribit nobis, 27. q. 2. & ex cap. Cum sis, De conuers. coniug.* Permittitur autem vt vnus tantum coniugum, siue vir siue scemina ingrediatur, dum modo alter in sæculo manens castitatem voueat; neque sit de continentia suspectus ex citat. cap. *Cum sis, & ex cap. Vxoratus, & ex cap. Ad Apostolicam, eod. tit.* Possit pari modo hoc est, manente vinculo, matrimonium consummatum quoad thorum & cohabitationem dissolui per fornicationem, siue carnalem, siue etiam spirituales (quæ præfertim est hæresis & apostasia; quibus tollitur fides qua desponsati sumus Deo, iuxta illud *Osæ 2. Sponsabo te mihi in fide*) constat ex communi doctrina de diuortio quam tradituri sumus in cap. 42.

CAPVT V.

De diuisionibus matrimonij.

41. **QUINQUE** inueniuntur diuisiones matrimonij. Prima, in verum, quod scilicet validum est coram Deo: & in presumptum, quod vere & coram Deo non est matrimonium, ab hominibus tamen iudicatur esse verum: vt quando inter coniuges interuenit impedimentum dirimens matrimonium ipsum, & ab illis ignoratur. Habetur hæc diuisio ex cap. *Is qui De sponsalibus*. Secunda est in matrimonium verum quidem, sed non ratum, id est, non habens rationem sacramenti: quale est inter non baptizatos. Hæc habetur ex cap. *Quanto, De diuortijs, §. Nam est.* Tertia est, in perfectum ac consummatum, *copula scilicet carnalis*, & in initiatum seu non consummatum, quod contractum est quidem per verba de presenti, sed carnalis copula non est secuta. Sumitur hæc diuisio ex cap. *Statutum* & aliquot sequentibus, 27. q. 2. & ex cap. *Ex publico. De conuers. coniug.* Quarta, in non clandestinum, seu factum in facie Ecclesiæ, & in clandestinum, seu occultum: quod scilicet non est contractum testibus presentibus saltem duobus aut tribus, per quos illud probari possit: atque etiam præsentem Parocho: præfertim vbi promulgatum est decretum Concilij Trident. *sess.* 24. *Reformation. matrimonij cap. 1. in fine:* de quo agemus in sequentibus. Tangitur hæc diuisio in cap. 2. & 3. De clandestina desponsatione. Vltima diuisio est in legitimum & non legitimum, quando adfuerint omnia quæ iure siue canonico siue ciuili ad matrimonium requiruntur: non legitimum vero, cum defuerit aliquid talium.

TRACTATUS II.

De causis matrimonij, ac primo de materia & forma.

CAPVT VI.

41. *Diuisa sententia de materia & forma matrimonij.*
42. *Probabilior ceteris, quo modo sit intelligenda.*

43. *Quædam*